

VENDIM
Nr. 31, datë 4.4.2018

PËR MIRATIMIN E RREGULLORES “PËR PLANET E NDËRHYRJES SË JASHTËZAKONSHME”

Në bazë dhe për zbatim të nenit 12, shkronja “a”, dhe të nenit 43, shkronja “c”, të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997, “Për Bankën e Shqipërisë”, të ndryshuar, si dhe të nenit 12, pikat 1 dhe 9, nenit 13, nenit 15 dhe nenit 87 të ligjit nr. 133/2016, datë 22.12.2016, “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka në Republikën e Shqipërisë”, me propozim të Departamentit për Ndërhyrjen e Jashtëzakonshme, Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë

VENDOSI:

1. Të miratojë rregulloren “Për planet e ndërhyrjes së jashtëzakonshme”, sipas tekstit bashkëlidhur këtij vendimi.

2. Ngarkohet Departamenti për Ndërhyrjen e Jashtëzakonshme në Bankën e Shqipërisë për ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi.

3. Ngarkohet Kabineti i Guvernatorit dhe Departamenti i Kërkimeve me publikimin e këtij vendimi, përkatësisht në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë dhe në Buletinin Zyrtar të Bankës së Shqipërisë.

Ky vendim hyn në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

KRYETARI
Gent Sejko

KREU I
TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti

Objekti i kësaj rregulloreje është të përcaktojë:

- a) përmbajtjen e planeve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme;
- b) procedurat për hartimin e planeve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme;
- c) procesin për vlerësimin e aftësisë për ndërhyrje të jashtëzakonshme.

Neni 2
Subjektet

Subjekte të kësaj rregulloreje janë bankat dhe degët e bankave të huaja, të licencuara nga Banka e Shqipërisë.

Neni 3
Baza juridike

Kjo rregullore nxirret në bazë dhe për zbatim të:

- a) nenit 12, shkronja “a” dhe nenit 43, shkronja “c” të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997, “Për Bankën e Shqipërisë”, të ndryshuar;
- b) nenit 12, pikat 1 dhe 9, nenit 13, nenit 15 dhe nenit 87 të ligjit nr. 133, datë 22.12.2016, “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka, në Republikën e Shqipërisë” (më poshtë ligji “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”).

Neni 4
Përkufizime

1. Termat e përdorur në këtë rregullore kanë të njëjtin kuptim me termat e përkufizuar në nenin 4 të ligjit “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, në nenin 4 të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”, si dhe në nenin 4 të rregullores nr. 72, datë 6.12.2017, “Për planet e rimëkëmbjes së bankave”.

2. Përveç sa parashikohet në pikën 1 të këtij neni, për qëllim të zbatimit të kësaj rregulloreje, termat e mëposhtëm kanë këtë kuptim:

a) Strategji e ndërhyrjes së jashtëzakonshme është tërësia e veprimeve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme të parashikuara në planin e ndërhyrjes së jashtëzakonshme;

b) Strategji e preferuar është strategjia e ndërhyrjes së jashtëzakonshme që mundëson në shkallën më të lartë të mundshme përmbushjen e objektivave të ndërhyrjes së jashtëzakonshme të përcaktuar në nenin 20 të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”.

Neni 5
Kërkesa të përgjithshme

1. Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme harton planin e ndërhyrjes së jashtëzakonshme për çdo bankë dhe grup bankar, sipas dispozitave të kësaj rregulloreje.

2. Plani për ndërhyrjen e jashtëzakonshme parashikon veprimet e ndërhyrjes së jashtëzakonshme që ndërmerr Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme kur plotësohen kushtet për ndërhyrje të jashtëzakonshme.

KREU II
PËRMBAJTJA E PLANIT TË NDËRHYRJES SË JASHTËZAKONSHME

Neni 6
Struktura e planit të ndërhyrjes së jashtëzakonshme

Plani i ndërhyrjes së jashtëzakonshme përmban të paktën elementet e mëposhtme:

- a) përmbledhjen ekzekutive të planit sipas nenit 7 të kësaj rregulloreje;
- b) analizën strategjike të bankës në përputhje me nenin 8 të kësaj rregulloreje;
- c) përshkrim të strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme, sipas nenit 9 të kësaj rregulloreje;
- d) përshkrim të kërkesës minimale për instrumentet e kapitalit rregullator dhe detyrimet e pranuar, sipas nenit 10 të kësaj rregulloreje;
- e) kërkesën për financim dhe burimet e financimit për zbatimin e strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme të parashikuar në plan, sipas nenit 11 të kësaj rregulloreje;
- f) marrëveshjet për sigurimin e vazhdimësisë operationale të funksioneve me rëndësi kritike gjatë ndërhyrjes së jashtëzakonshme, sipas nenit 12 të kësaj rregulloreje;
- g) përshkrim të informacionit dhe marrëveshjeve të nevojshme për sigurimin e tij, për përzgjedhjen dhe zbatimin efektiv të strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme, sipas nenit 13 të kësaj rregulloreje;
- h) planin e komunikimit me grupet e interesit, sipas nenit 14 të kësaj rregulloreje;
- i) përfundimet e vlerësimit të aftësisë për ndërhyrje të jashtëzakonshme ose të likuidimit të detyruar, sipas nenit 15 të kësaj rregulloreje;
- j) opinionin e bankës mbi planin periodik të ndërhyrjes së jashtëzakonshme, sipas nenit 16 të kësaj rregulloreje.

Neni 7
Përmbledhja ekzekutive në planin e ndërhyrjes së jashtëzakonshme

1. Përmbledhja ekzekutive në planin e ndërhyrjes së jashtëzakonshme përfshin përshkrimin e bankës ose

të grupit bankar dhe një përmbledhje të elementeve të parashikuara nga shkronja (b) deri në shkronjën (i), të nenit 6 të kësaj rregulloreje.

2. Kjo përmbledhje përmban, gjithashtu, edhe një përshkrim të çdo ndryshimi të rëndësishëm që ka ndodhur në bankë ose në grupin bankar që nga hera e fundit e hartimit të planit të ndërhyrjes së jashtëzakonshme.

Neni 8

Analiza strategjike

1. Analiza strategjike në planin e ndërhyrjes së jashtëzakonshme përfshin një përshkrim dhe përmbledhje të:

- a) strukturës së bankës/grupit bankar, të pronësisë dhe të qeverisjes;
- b) aktiveve, kapitalit, të ardhurave dhe strukturës së rreziqeve;
- c) modelit të biznesit të bankës dhe linjave të biznesit;
- d) funksioneve kritike, veprimtarive kryesore dhe shpërndarjes së tyre ndërmjet subjekteve të rëndësishme;
- e) ndërvlerësive të brendshme dhe të jashtme, duke përfshirë ato ligjore, financiare dhe operacionale;
- f) sistemeve kritike dhe infrastrukturës.

Neni 9

Strategjia e ndërhyrjes së jashtëzakonshme

1. Strategjia e ndërhyrjes së jashtëzakonshme përmban një përshkrim të vlerësimit nëse likuidimi i detyruar është i besueshëm dhe i zbatueshëm, të kryer sipas nenit 18 të kësaj rregulloreje. Nëse procedura e likuidimit të detyruar është e besueshme dhe e zbatueshme, strategjia e preferuar është likuidimi i detyruar.

2. Nëse procedura e likuidimit të detyruar nuk është e besueshme dhe e zbatueshme, strategjia e ndërhyrjes së jashtëzakonshme përmban elementet në vijim:

- a) identifikimin e strategjisë së preferuar dhe të instrumenteve përkatëse, sipas nenit 17, pika 2, të kësaj rregulloreje;
- b) identifikimin e funksioneve me rëndësi kritike dhe veprimtarive kryesore të bankës, përfshirë veçimin e funksioneve me rëndësi kritike dhe veprimtarive kryesore të bankës për të cilat do të sigurohet vazhdimësia e tyre, nga funksionet dhe veprimtaritë e tjera të bankës;
- c) vlerësimin e afateve kohore për ekzekutimin e çdo veprimi me rëndësi të planit të ndërhyrjes së jashtëzakonshme;
- d) përshkrim të secilit variant të strategjisë së preferuar të ndërhyrjes së jashtëzakonshme, duke identifikuar dhe adresuar rrethanat, në të cilat strategjia e preferuar nuk mund të zbatohet;
- e) përshkrim të procesit të vendimmarrjes, duke përfshirë identifikimin e organeve vendimmarrëse të zbatimit të strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme, së bashku me afatet e nevojshme kohore për marrjen e vendimeve.

f) për grupin bankar, marrëveshjet e bashkëpunimit dhe koordinimit midis Autoritetit të Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme dhe autoriteteve kompetente të ndërhyrjes së jashtëzakonshme të një shteti tjetër ose me organizata ndërkombëtare, të cilat janë përgjegjëse për ndërhyrjen e jashtëzakonshme ndaj një institucioni që është pjesë e një grupi bankar, që vepron në Republikën e Shqipërisë ose anasjelltas, në përputhje me procedurat dhe marrëveshjet e shkruara, të parashikuara në nenin 70 të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”.

Neni 10

Kërkesa minimale për instrumentet e kapitalit dhe detyrimeve të pranuar

Plani për ndërhyrjen e jashtëzakonshme përmban një përshkrim të kërkesës për nivelin minimal të instrumenteve të kapitalit rregullator dhe detyrimeve të pranuar, sipas pikës 1, të nenit 32, të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”.

Neni 11

Kërkesat për financim dhe burimet e financimit për zbatimin e strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme

Plani i ndërhyrjes së jashtëzakonshme përmban një përshkrim të shkurtër të kërkesës për financim për zbatimin e strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme, të modelit të financimit të bankës dhe të planit të kontigjencës për likuiditet, sipas elementeve në vijim:

a) përshkrimin e kërkesës për financim, për fonde dhe për likuiditet, që parashikohet në strategjinë e ndërhyrjes së jashtëzakonshme;

b) përshkrimin e burimeve të mundshme të financimit të ndërhyrjes së jashtëzakonshme, duke përfshirë termat/kushtet e financimit, kriteret për përdorimin e tij, kohën në të cilën është i disponueshëm, subjektet nga të cilat mund të përfitohet financim, si dhe kërkesat përkatëse për kolateral;

c) aty ku është e përshtatshme, një përshkrim dhe analizë të procesit se si dhe kur banka mund të aplikojë për përdorimin e instrumenteve financiare të Bankës së Shqipërisë, në kushtet e trajtuara në planin e ndërhyrjes së jashtëzakonshme, duke përfshirë edhe identifikimin e kolateralit përkatës;

d) për grupet bankare, një përshkrim të parimeve të miratuara për ndarjen e përgjegjësisë së financimit ndërmjet burimeve të financimit në juridiksione të ndryshme.

Neni 12

Marrëveshjet për sigurimin e vazhdimësisë operacionale

Plani i ndërhyrjes së jashtëzakonshme përmban një përshkrim të marrëveshjeve për sigurimin e vazhdimësisë operacionale të funksioneve me rëndësi kritike gjatë ndërhyrjes së jashtëzakonshme në bankë. Ky përshkrim përfshin:

a) sistemet dhe operacionet kritike të përbashkëta, të cilat janë të nevojshme për ruajtjen e vazhdimësisë së funksioneve me rëndësi kritike, si dhe të marrëveshjeve përkatëse për sigurimin e vazhdimësisë kontraktuale dhe operacionale të tyre gjatë zbatimit të ndërhyrjes së jashtëzakonshme;

b) marrëveshjet për sigurimin e përdorimit të sistemeve të pagesave ose infrastrukturës së tregjeve financiare, të nevojshme për ruajtjen e vazhdimësisë së funksioneve me rëndësi kritike, përfshirë një vlerësim mbi sigurinë e të dhënave të sistemit të klerimit dhe mundësinë e transferimit të aktiveve dhe pozicioneve të klientëve në anëtarë të tjerë të sistemit.

Neni 13

Informacioni dhe marrëveshjet për ofrimin e tij

Plani i ndërhyrjes së jashtëzakonshme përmban një përshkrim të informacionit dhe marrëveshjeve për sigurimin e këtij informacioni, të nevojshme për përzgjedhjen dhe zbatimin efektiv të strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme, duke përfshirë:

a) informacionin dhe proceset për marrjen në kohë të informacionit që nevojitet për vlerësimin për qëllime të ndërhyrjes së jashtëzakonshme në zbatim të nenit 24 dhe nenit 36 të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”, si dhe për marketingun e të drejtave, detyrimeve, aksioneve ose instrumenteve të tjera të pronësisë së bankës, në rastin e instrumentit të shitjes së aktivitetit tregtar dhe

instrumentit të bankës urë;

b) marrëveshjet për shkëmbimin e informacionit midis Autoritetit të Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme me autoritete kompetente të ndërhyrjes së jashtëzakonshme të një shteti tjetër ose me organizata ndërkombëtare, të cilat janë përgjegjëse për ndërhyrjen e jashtëzakonshme ndaj një institucioni që është pjesë e një grupi bankar, që vepron në Republikën e Shqipërisë ose anasjelltas, sipas nenit 70 të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”;

c) marrëveshjet për të siguruar që informacioni i kërkuar në zbatim të neneve 12 dhe 13 të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka” të sigurohet i përditësuar në kohën që kërkohet.

Neni 14

Plani i komunikimit

1. Plani i komunikimit për ndërhyrjen e jashtëzakonshme përfshin komunikimin me:

a) drejtuesit ekzekutivë, pronarët (aksionerët) dhe personelin e bankës, duke përfshirë procedurat për konsultimin me personelin dhe, sipas rastit, dialogun me partnerët socialë, të tillë si organizatat përfaqësuese të punëdhënësve dhe punonjësve, sindikatat dhe një vlerësim të ndikimit të planit mbi punonjësit;

b) klientët, median dhe publikun e gjerë;

c) depozituesit, zotëruesit e obligacioneve, kundërpalët, infrastrukturën e tregut financiar dhe pjesëmarrësit e tjerë të ndikuar të tregut;

d) çdo organ administrativ ose gjyqësor nga i cili kërkohet miratim ose autorizim për zbatimin e strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme;

e) çdo këshilltar që kërkohet për zbatimin e strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme.

2. Mënyra e komunikimit dhe përmbajtja e informacionit që komunikohet do të reflektojë rëndësinë që ka secili nga grupet e interesit për procesin e ndërhyrjes së jashtëzakonshme.

Neni 15

Përfundimet e vlerësimit të aftësisë për ndërhyrje të jashtëzakonshme

1. Plani i ndërhyrjes së jashtëzakonshme përmban përfundimet e vlerësimit të aftësisë për ndërhyrje të jashtëzakonshme dhe përfshin:

a) përshkrim të vlerësimit të aftësisë për ndërhyrje të jashtëzakonshme në kushtet aktuale, të kryer sipas nenit 17 të kësaj rregulloreje;

b) përmbledhje të vlerësimit nëse banka duhet t’i nënshtrohet procedurës së likuidimit të detyruar, të kryer sipas nenit 18 të kësaj rregulloreje;

c) përshkrim të çdo pengese të identifikuar ndaj aftësisë për ndërhyrje të jashtëzakonshme dhe masat e propozuara nga banka ose të kërkuara nga Autoriteti për Ndërhyrjen e Jashtëzakonshme për trajtimin ose heqjen e këtyre pengesave;

d) vlerësim sasior të çdo ndryshimi në nivelin minimal të instrumenteve të kapitalit rregullator dhe detyrimeve të pranuar ose evidentimin e saktë të detyrimeve të pranuar që kërkohen për trajtimin ose heqjen e pengesave për ndërhyrje të jashtëzakonshme, duke marrë parasysh kriteret e përcaktuara në aktet nënligjore të miratuara në zbatim të pikës 5, të nenit 32, të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”.

2. Për bankat, për të cilat Autoriteti për Ndërhyrjen e Jashtëzakonshme vlerëson se likuidimi i detyruar është i besueshëm dhe i zbatueshëm, plani i ndërhyrjes së jashtëzakonshme përmban përmbledhjen për këtë vlerësim. Për bankat e tjera, plani i ndërhyrjes së jashtëzakonshme përmban të gjitha elementet e specifikuara në nenin 6 të kësaj rregulloreje.

Neni 16

Opinionimi mbi planin e ndërhyrjes së jashtëzakonshme

1. Plani i ndërhyrjes së jashtëzakonshme përmban opinionin e shprehur nga banka në lidhje me planin periodik të ndërhyrjes së jashtëzakonshme. Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme dërgon zyrtarisht një përmbledhje të elementeve kryesore të planit përkatës së ndërhyrjes së jashtëzakonshme pranë secilës bankë.

2. Banka dërgon opinionin e saj mbi planin e ndërhyrjes së jashtëzakonshme, jo më vonë se 30 ditë nga marrja e përmbledhjes së planit nga Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme.

KREU III

VLERËSIMI I AFTËSISË PËR NDËRHYRJE TË JASHTËZAKONSHME

Neni 17

Fazat e vlerësimit

1. Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme vlerëson aftësinë për ndërhyrje të jashtëzakonshme, sipas fazave të mëposhtme:

a) së pari, kryhet vlerësimi i besueshmërisë dhe zbatueshmërisë së likuidimit të detyruar të bankës, në përputhje me nenin 18 të kësaj rregulloreje;

b) së dyti, bëhet përzgjedhja e strategjisë së preferuar për ndërhyrje të jashtëzakonshme, në përputhje me nenin 19 të kësaj rregulloreje;

c) së treti, kryhet vlerësimi i besueshmërisë së strategjisë së preferuar për ndërhyrjen e jashtëzakonshme, në përputhje me nenin 20 të kësaj rregulloreje;

d) së katërti, kryhet vlerësimi i zbatueshmërisë së strategjisë së preferuar për ndërhyrjen e jashtëzakonshme në përputhje me nenet 21 deri në 26 të kësaj rregulloreje.

2. Nëse Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme arrin në përfundimin se likuidimi i detyruar i bankës nuk është besueshëm dhe i zbatueshëm dhe se vendosja e bankës në ndërhyrje të jashtëzakonshme është në interesin publik, ai identifikon strategjinë e preferuar për ndërhyrje të jashtëzakonshme që është e përshtatshme për bankën, në bazë të informacionit të dërguar nga banka, sipas pikës 5, të nenit 12, të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka” dhe kritereve të përcaktuara në këtë rregullore. Në rast se është e nevojshme, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme identifikon strategjitë alternative për të adresuar rrethanat në të cilat strategjia e preferuar nuk është e besueshme dhe e zbatueshme.

3. Vlerësimi i besueshmërisë dhe zbatueshmërisë së strategjisë së preferuar të ndërhyrjes së jashtëzakonshme përfshin dhe vlerësimin e strategjive alternative të propozuara si pjesë të saj.

4. Për vlerësimin e strategjisë së preferuar dhe strategjive alternative, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme kërkon nga banka informacion shtesë në përputhje me nenin 12 të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”. Aty ku është e përshtatshme, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme rishikon strategjinë e preferuar ose konsideron strategji alternative në bazë të vlerësimit të plotë të besueshmërisë dhe zbatueshmërisë së strategjisë së preferuar, sipas pikës 2 të këtij neni.

5. Nëse Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme rishikon strategjinë e preferuar të ndërhyrjes së jashtëzakonshme, vlerëson besueshmërinë dhe zbatueshmërinë e strategjisë së rishikuar, përkatësisht sipas neneve 20 dhe 21 të kësaj rregulloreje.

Neni 18

Besueshmëria dhe zbatueshmëria e likuidimit të detyruar

1. Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme vlerëson besueshmërinë dhe zbatueshmërinë e likuidimit të detyruar të bankës, duke konsideruar nëse likuidimi i detyruar përmbush në të njëjtën shkallë objektivat

e ndërhyrjes së jashtëza-konshme, si ndërhyrja e jashtëzakonshme.

2. Në vlerësimin e besueshmërisë së likuidimit të detyruar, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme konsideron ndikimin e mundshëm që mund të ketë likuidimi i detyruar i bankës në sistemin financiar, me synimin e ruajtjes së vazhdimësisë operacionale të funksioneve me rëndësi kritike dhe përmbushjen e objektivave të ndërhyrjes së jashtëzakonshme sipas nenit 20 ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”. Për këtë qëllim, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme mban në vëmendje funksionet e kryera nga banka dhe vlerëson nëse likuidimi ka efekt negativ në:

- a) ekonominë reale dhe në veçanti funksionet kritike;
- b) funksionimin e tregjeve financiare, infrastrukturën e tyre, si dhe, në veçanti, efektin zinxhir të drejtpërdrejtë dhe të tërthortë ndaj institucioneve të tjera financiare;
- c) mbrojtjen e fondeve publike, fondeve të klientëve të bankës dhe aktiveve të klientëve të bankës.

3. Nëse Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme arrin në përfundimin se likuidimi i detyruar është i besueshëm, ai duhet të vlerësojë zbatueshmërinë e tij.

4. Për vlerësimin e zbatueshmërisë së likuidimit të detyruar, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme vlerëson nëse sistemet e bankës mund të ofrojnë informacionin e kërkuar nga skema e sigurimit të depozitave me qëllim kryerjen e pagesave për depozitat e siguruar, në sasinë dhe afatet e përcaktuara në ligjin “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka” dhe në ligjin nr. 53/2014, “Për sigurimin e depozitave”, të ndryshuar. Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme, gjithashtu, vlerëson nëse banka ka kapacitetin e nevojshëm për mbështetjen e veprimeve të skemës së sigurimit të depozitave, veçanërisht për veçimin e depozitave të siguruar nga ato të pasiguruar.

Neni 19

Identifikimi i strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme

1. Në rastet kur në përputhje me pikën 4 të nenit 21 dhe nenin 65 ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”, ndërmarrja e veprimit për ndërhyrjen e jashtëzakonshme argumentohet me përmbushjen e interesit publik, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme identifikon strategjinë e përshtatshme dhe instrumentet përkatëse për përmbushjen e objektivave të ndërhyrjes së jashtëzakonshme, duke marrë në konsideratë strukturën dhe modelin e biznesit të bankës.

2. Veprimi i ndërhyrjes së jashtëzakonshme ndërmerret në interes publik nëse ai është i domosdoshëm për përmbushjen në mënyrë proporcionale të një ose më shumë objektivave të ndërhyrjes së jashtëzakonshme dhe kur likuidimi i detyruar i bankës nuk mund t'i përmbushë në të njëjtën shkallë këta objektiva.

Neni 20

Vlerësimi i besueshmërisë së strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme

1. Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme vlerëson besueshmërinë e strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme duke marrë në konsideratë ndikimin që ka ndërhyrja e jashtëzakonshme në sistemin financiar dhe ekonominë reale, për sigurimin e vazhdimësisë së funksioneve me rëndësi kritike të bankës.

2. Për kryerjen e këtij vlerësimi, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme konsideron çështjet e adresuara në pikën 20 deri 27 të aneksit 1.

Neni 21

Vlerësimi i zbatueshmërisë së strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme

1. Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme vlerëson nëse strategjia e përzgjedhur e ndërhyrjes së jashtëzakonshme është efektive dhe zbatueshme në një afat kohor të përshtatshëm, si dhe identifikon pengesat e mundshme për zbatimin e saj.

2. Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme mban në vëmendje pengesat për rivendosjen e qëndrueshmërisë financiare të bankës në periudhën afatshkurtër. Gjithashtu, Autoriteti i Ndërhyrjes së

Jashtëzakonshme konsideron pengesat e mundshme ndaj planit për riorganizimin e aktivitetit tregtar të bankës, në zbatim të nenit 39 të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”, ose ato masa që mund të kërkojnë në rast se strategjia e ndërhyrjes së jashtëzakonshme parashikon rivendosjen e qëndrueshmërisë afatgjatë të bankës ose të një pjese të saj.

3. Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme identifikon pengesat e mundshme për zbatimin e strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme për kategoritë e mëposhtme:

- a) struktura dhe operacionet;
- b) burimet financiare;
- c) informacioni;
- d) çështjet ndërkufitare;
- e) çështjet ligjore.

Neni 22

Vlerësimi i zbatueshmërisë: struktura dhe operacionet

Kur Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme vlerëson nëse ka pengesa potenciale për ndërhyrjen e jashtëzakonshme lidhur me strukturën dhe operacionet e bankës, konsideron:

- a) çështjet e adresuara në pikat 1 deri në 7, pikat 16 dhe 18 të aneksit 1.
- b) varësinë që kanë subjektet e rëndësishme dhe veprimtaritë kryesore ndaj infrastrukturës, teknologjisë së informacionit, funksioneve të financës apo thesarit, punonjësve apo shërbimeve të tjera të përbashkëta me rëndësi kritike;
- c) nëse qeverisja/administrimi, kontrolli dhe marrëveshjet për menaxhimin e rrezikut janë në përputhje me ndryshimet e planifikuara në strukturën e bankës;
- d) nëse struktura ligjore dhe e franshizës së bankës është në përputhje me ndryshimet e planifikuara në strukturën e biznesit të bankës;
- e) nëse ekzistojnë instrumente të përshtatshme të ndërhyrjes së jashtëzakonshme për çdo subjekt të grupit bankar, me qëllim zbatimin e strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme.

Neni 23

Vlerësimi i zbatueshmërisë: burimet financiare

Kur Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme vlerëson nëse ka pengesa potenciale për ndërhyrjen e jashtëzakonshme lidhur me burimet financiare, konsideron:

- a) çështjet e adresuara në pikat 13, 14, 15 dhe 17 të aneksit 1;
- b) identifikimin sasiar të detyrimeve, të cilat sipas strategjisë së preferuar për ndërhyrjen e jashtëzakonshme nuk kontribuojnë në përthithjen e humbjeve dhe rikapitalizimin e bankës, duke mbajtur në konsideratë minimalisht faktorët e mëposhtëm:
 - i) afatin e maturimit;
 - ii) radhitjen sipas hierarkisë së instrumenteve;
 - iii) llojin e mbajtësve të instrumentit ose transferueshmërinë e instrumentit;
 - iv) pengesat ligjore për përthithjen e humbjeve, të tilla si mosnjohja e instrumenteve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme sipas legjislacionit të huaj apo ekzistenca e të drejtës së kompensimit;
 - v) faktorë të tjerë që krijojnë rrezik që detyrimet të përjashtohen nga përthithja e humbjeve gjatë ndërhyrjes së jashtëzakonshme;
 - vi) personat juridikë që emetojnë detyrime të pranuar apo detyrime të tjera dhe vlera e këtyre emetimeve, të cilat do të përdoren për përthithjen e humbjeve;
- c) nevojën për financim përpara dhe gjatë ndërhyrjes së jashtëzakonshme, disponibilitetin e burimeve të financimit dhe pengesat për transferimin e fondeve brenda bankës apo grupit bankar;
- d) nëse ekzistojnë marrëveshje të përshtatshme për transferimin e humbjeve drejt subjekteve të

grupit bankar mbi të cilat do të zbatohen instrumentet e ndërhyrjes së jashtëzakonshme nga subjektet e tjera të grupit, duke përfshirë atje ku është e mundur një vlerësim të shumës dhe kapacitetit përthithës të humbjeve nga financimi brenda grupit bankar.

Neni 24

Vlerësimi i zbatueshmërisë: Informacioni

Kur Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme vlerëson se ka pengesa potenciale për ndërhyrjen e jashtëzakonshme lidhur me marrjen e informacionit, konsideron:

- a) çështjet e adresuara në pikat 8 deri në 12 të aneksit 1;
- b) aftësinë e bankës për të ofruar informacion mbi shumën dhe vendndodhjen brenda grupit bankar të aktiveve, të cilat klasifikohen si kolateral për marrjen hua nga banka qendrore;
- c) aftësinë e bankës për të dhënë informacion për realizimin e vlerësimit të shumës së nevojshme të zhvlerësimit ose të rikapitalizimit.

Neni 25

Vlerësimi i zbatueshmërisë: çështjet ndërkufitare

Kur Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme vlerëson nëse ka pengesa potenciale për ndërhyrjen e jashtëzakonshme lidhur me çështjet ndërkufitare, konsideron:

- a) çështjet e adresuara në pikën 19 të aneksit 1;
- b) ekzistencën e proceseve të përshtatshme për koordinim dhe komunikim, për të siguruar që veprimet e ndërmarra midis autoriteteve vendëse dhe të huaja mundësojnë zbatimin e strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme;
- c) mënyrën se si legjislacioni vendës dhe i huaj trajtojnë të drejtat kontraktuale të zgjidhjes së kontratave financiare, të cilat lidhen posaçërisht me paaftësinë paguese dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme.

Neni 26

Vlerësimi i zbatueshmërisë: Çështje ligjore

Për vlerësimin e pengesave potenciale për ndërhyrjen e jashtëzakonshme, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme konsideron çështjet e mëposhtme ligjore që nuk janë përfshirë në kategoritë e tjera:

- a) nëse plotësohen në kohë kërkesat për autorizime apo miratime të autoriteteve rregullatore, të nevojshme për zbatimin e strategjisë së ndërhyrjes së jashtëzakonshme;
- b) nëse me fillimin e procesit të ndërhyrjes së jashtëzakonshme, dokumentacioni kontraktual lejon zgjidhjen e kontratave;
- c) nëse detyrimet kontraktuale, të cilat nuk mund të shfuqizohen nga Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme ndalojnë transferimin e aktiveve dhe detyrimeve të përfshira në strategjinë e ndërhyrjes së jashtëzakonshme.

Neni 27

1. Nëse në përfundim të vlerësimit sipas këtij kreu, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme vëren se ka pengesa thelbësore për kryerjen e procedurës së ndërhyrjes së jashtëzakonshme në një bankë, urdhëron marrjen e masave sipas nenit 15 të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”.

2. Urdhri sipas pikës 1 të këtij nenit nxirret nga autoriteti i përcaktuar me një akt të veçantë të Këshillit Mbikëqyrës.

KREU IV KËRKESAT PËR RAPORTIM

Neni 28

Kategoritë e informacionit për hartimin e planeve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme

1. Për hartimin e planeve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme kërkon nga subjektet e kësaj rregulloreje çdo informacion të nevojshëm, në përputhje me pikën 5, të nenit 12, të ligjit “Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen e jashtëzakonshme në banka”. Ky informacion përmban, por nuk kufizohet, në elementet e mëposhtme:

a) “Qeverisja dhe menaxhimi”, ku raportohet vendndodhja, juridiksioni, praktikat licencuese dhe të drejtimit për bankën dhe subjektet e grupit bankar.

b) “Veprimtaritë kryesore”, ku raportohet:

i) identifikimi i veprimtarive kryesore, që përfshin aktivet dhe detyrimet për secilën veprimtari kryesore, për bankën dhe subjektet e grupit bankar, për ekspozimet brenda dhe jashtë bilancit;

ii) personat përgjegjës për raportimin e informacionit të nevojshëm për hartimin e planeve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme për bankën, si dhe (nëse janë të ndryshëm), për subjektet e tjera të grupit dhe veprimtaritë kryesore.

c) “Struktura e pasiveve”, ku raportohet:

i) struktura e pasiveve të bankës dhe e të gjitha subjekteve përbërëse të grupit bankar, duke detajuar së paku detyrimet afatshkurtra dhe ato afatgjata, detyrimet e siguruara dhe ato të pasiguruara, si dhe borxhin e varur;

ii) identifikimi i detyrimeve që i përkasin instrumenteve të kapitalit rregullator dhe detyrimeve të pranuar.

d) “Kolateralizimi”, ku identifikohen proceset e nevojshme për përcaktimin e palëve të treta ku banka ka vendosur kolaterale, mbajtësit e këtyre kolateraleve dhe juridiksioni i vendndodhjes së tyre.

e) “Sistemet e pagesave, klerimit dhe shlyerjeve”, ku raportohet:

i) të gjitha sistemet, nëpërmjet të cilave banka kryen një numër ose vlerë të konsiderueshme të operacioneve të saj të tregtimit, duke përfshirë lidhjet e bankës me personat juridikë, funksionet me rëndësi kritike dhe veprimtaritë kryesore;

ii) çdo sistem i pagesave, klerimit dhe shlyerjeve, në të cilët banka është anëtare e drejtpërdrejtë ose jo e drejtpërdrejtë, duke përfshirë lidhjet e bankës me personat juridikë, funksionet me rëndësi kritike dhe veprimtaritë kryesore.

f) “Sistemet e informacionit”, ku raportohet:

i) inventari dhe përshkrimi i detajuar i sistemeve kryesore të administrimit të informacionit, të tillë si sistemi për administrimin e rreziqeve, kontabilitetin, financën dhe linjat e raportimit të rregullatorët, përfshirë dhe shpërndarjen e tyre sipas personave juridikë, funksioneve me rëndësi kritike dhe veprimtarive kryesore;

ii) identifikimin e zotëruesve/pronarëve të sistemeve të lidhura me marrëveshjet përkatëse të shërbimit, të licencave, të programeve dhe sistemeve, përfshirë shpërndarjen e tyre ndërmjet personave juridikë, funksioneve me rëndësi kritike dhe veprimtarive kryesore.

g) “Ndërlidhjet”, ku raportohet mbi identifikimin dhe shpërndarjen e personave juridikë dhe të ndërlidhjeve dhe ndërvarësive ndërmjet tyre për:

i) personelin e përbashkët, ndërtesat dhe sistemet;

ii) kapitalin, marrëveshjet për financim dhe likuiditetin;

iii) ekspozimet ekzistuese dhe ato të parashikuara të kredisë;

iv) marrëveshjet e garancive të kryqëzuara, të kolateraleve të kryqëzuara, provigjionet e paafëtisë

paguese të përbashkët dhe marrëveshjet e netimit mes filialeve;

v) transferimi i rrezikut dhe marrëveshjet e mbulimit tregtar (*back to back*); marrëveshjet e shërbimeve.

h) “Marrëveshjet kontraktuale”, ku raportohet mbi të gjitha marrëveshjet e nënshkruara nga banka dhe subjektet e tjera juridike, ndërprerja e të cilave mund të nxitet nga një vendim i autoriteteve për të ndërmarrë veprimet e ndërhyrjes së jashtëzakonshme, si dhe ndikimin e ndërprerjes së marrëveshjes/ve në zbatimin e instrumenteve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme.

2. Për hartimin e planeve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme përdor dhe informacionin e mbledhur në formularët standardë të planeve të rimëkëmbjes sipas rregullores nr. 72, datë 6.12.2017, “Për planet e rimëkëmbjes së bankave”, që përmban kategoritë e mëposhtme:

a) “Struktura organizative”, ku raportohet:

i) një përshkrim i detajuar i strukturës organizative të bankës/grupit bankar, duke listuar të gjitha subjektet juridike;

ii) identifikimi i zotëruesve të drejtpërdrejtë dhe përqindja e të drejtës së votës për çdo subjekt të grupit bankar.

b) “Funksionet me rëndësi kritike”, ku raportohet:

i) shpërndarja (*mapping*) e funksioneve me rëndësi kritike me veprimtaritë kryesore, që përfshin aktivet dhe pasivet për secilin funksion me rëndësi kritike, të çdo subjekti juridik, për ekspozimet brenda dhe jashtë bilancit;

ii) personat përgjegjës për raportimin e informacionit të nevojshëm për hartimin e planeve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme për bankën, si dhe (nëse janë të ndryshëm), për subjektet e tjera të grupit dhe funksionet kritike.

c) “Subjekte të rëndësishme”, ku raportohet identifikimi i subjekteve të rëndësishme, si dhe analiza mbi ndikimin që sjell paaftësia paguese e tyre në pozicionin financiar të bankës.

Neni 29

Dispozitë e fundit

1. Për vitin 2018, bankat paraqesin informacionin e kërkuar në nenin 28 të kësaj rregulloreje jo më vonë se fundi i tremujorit të tretë të këtij viti.

2. Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme harton planet e ndërhyrjes së jashtëzakonshme, brenda 4 viteve nga hyrja në fuqi e kësaj rregulloreje.

ANEKS 1

Elementet që konsideron Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme për vlerësimin e aftësisë për ndërhyrje të jashtëzakonshme në një bankë apo grup bankar

Kur vlerëson aftësinë për ndërhyrje të jashtëzakonshme në një bankë apo grup bankar, Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme mban në konsideratë këto elemente:

1. aftësinë e bankës për shpërndarjen e veprimtarive kryesore dhe operacioneve me rëndësi kritike në personat juridikë;

2. shkallën e përputhshmërisë së strukturave ligjore dhe korporative me veprimtaritë kryesore dhe operacionet me rëndësi kritike;

3. ekzistencën e marrëveshjeve për të siguruar personel bazë, infrastrukturë, financim, likuiditet dhe kapital për mbështetjen dhe ruajtjen e veprimtarive kryesore dhe operacioneve me rëndësi kritike;

4. shkallën e zbatueshmërisë së kontratave të shërbimit të bankës, në rast të ndërhyrjes së jashtëzakonshme në të;

5. shkallën e përshtatshmërisë së strukturës drejtuese të bankës për të menaxhuar dhe siguruar përputhshmëri me politikat e brendshme të bankës në lidhje me kontratat e shërbimit;

6. aftësinë e bankës për të transferuar, në rast të ndarjes së funksioneve me rëndësi kritike ose të

veprimtarive kryesore, shërbimet e ofruara nëpërmjet kontratave të shërbimit të palët e treta;

7. aftësinë për të hartuar dhe parashikuar plane dhe masa që sigurojnë vazhdimësinë e sistemeve të pagesave dhe të shlyerjes;

8. përshtatshmërinë e sistemeve të menaxhimit të informacionit për të siguruar që Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme mbledh informacion të saktë dhe të plotë mbi veprimtaritë kryesore dhe shërbimet me rëndësi kritike për të lehtësuar procesin e vendimmarrjes;

9. kapacitetin e sistemeve të menaxhimit të informacionit për të ofruar informacionin thelbësor të nevojshëm për realizimin efektiv të ndërhyrjes së jashtëzakonshme të bankës, në çdo kohë e madje edhe në kushte të ndryshueshme;

10. shkallën në të cilën banka ka testuar sistemet e saj të menaxhimit të informacionit në skenarë stres, siç përcaktohet nga Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme;

11. shkallën në të cilën banka mund të sigurojë vazhdimësinë e sistemeve të saj të menaxhimit të informacionit si për bankën e prekur, ashtu edhe për institucionin e ri në rast se shërbimet me rëndësi kritike dhe veprimtaritë kryesore ndahen nga pjesa tjetër e shërbimeve dhe veprimtarive të bankës;

12. përcaktimin nga ana e bankës të proceseve të përshtatshme për t'i ofruar Bankës së Shqipërisë informacionin e nevojshëm në lidhje me depozituesit dhe depozitat e siguruara nga skema e sigurimit të depozitave;

13. në rastet e përdorimit të garancisë brenda grupit, shkallën me të cilën garancitë janë ofruar me kushtet e tregut dhe efikasiteti i sistemeve të menaxhimit të rrezikut lidhur me to;

14. nëse grupi angazhohet në transaksione reciproke (*back to back*), kryerja e transaksioneve me vlerën e tregut dhe efikasiteti i sistemeve të menaxhimit të rrezikut lidhur me këto transaksione;

15. shkallën me të cilën përdorimi i garancive brenda grupit ose kontabilizimi i transaksioneve reciproke rrit përhapjen e rrezikut të efektit zinxhir në të gjithë grupin;

16. shkallën me të cilën struktura ligjore e grupit pengon zbatimin e instrumenteve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme si rezultat i numrit të personave juridikë, kompleksitetit të strukturës së grupit ose vështirësisë në vlerësimin e shpërndarjes së linjave të biznesit me subjektet e grupit;

17. shumën dhe llojin e detyrimeve të pranuar të bankës;

18. ekzistencën dhe qëndrueshmërinë e kontratave të shërbimit;

19. nëse Autoriteti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme ka instrumentet e nevojshme të ndërhyrjes së jashtëzakonshme për mbështetjen e veprimeve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme të autoriteteve të huaja dhe fushëveprim për të koordinuar veprimet me autoritetet e huaja;

20. mundësinë e përdorimit të instrumenteve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme në mënyrë të tillë që të përmbushen objektivat e ndërhyrjes së jashtëzakonshme, duke konsideruar instrumentet në dispozicion dhe strukturën e bankës;

21. shkallën me të cilën struktura e grupit lejon Bankën e Shqipërisë të kryejë ndërhyrjen e jashtëzakonshme në një apo më shumë subjekte të grupit pa shkaktuar ndikim negativ të drejtpërdrejtë apo të tërthortë në sistemin financiar, besimin e tregut ose në ekonomi, dhe me qëllim maksimizimin e vlerës së veprimtarisë bankare të grupit;

22. masat dhe mjetet përmes të cilave mund të lehtësohet ndërhyrja e jashtëzakonshme për grupet bankare që kanë filiale në juridiksione të ndryshme;

23. besueshmërinë e përdorimit të instrumenteve të ndërhyrjes së jashtëzakonshme në mënyrë të tillë që të përmbushen objektivat e ndërhyrjes së jashtëzakonshme, duke pasur parasysh ndikimet e mundshme të kreditorët, kundërpalët, konsumatorët dhe punonjësit, dhe veprimet e mundshme që mund të ndërmerren nga autoritetet përkatëse;

24. shkallën në të cilën mund të vlerësohet në mënyrë të përshtatshme ndikimi i ndërhyrjes së jashtëzakonshme të bankës në sistemin financiar dhe në besimin e tregut financiar;

25. shkallën në të cilën ndërhyrja e jashtëzakonshme në bankë do të ndikonte negativisht, drejtpërdrejt

apo tërthorazi, në sistemin financiar, besimin e tregut apo në ekonomi;

26. mundësinë e frenimit të përhapjes së efektit zinxhir në banka të tjera apo në tregjet financiare, përmes zbatimit të instrumenteve dhe kompetencave të ndërhyrjes së jashtëzakonshme;

27. shkallën e ndikimit të ndërhyrjes së jashtëzakonshme në bankë në funksionimin e sistemeve të pagesave dhe shlyerjes.